

XVI. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM
ARA 50 FILLÉR
1959. FEBRUÁR 10., KEDD

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Hazaérkezett az MSZMP küldöttsége Moszkvából

Budapesten ünnepélyesen fogadták

A Magyar Szocialista Munkáspárt küldöttsége, amely Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága elsőtitkárának vezetésével Moszkvában részt vett a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXI. kongresszusán, hétfőn délelőtt érkezett Budapestre. A küldöttség tagjai voltak: Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese és Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára.

A küldöttséget hazaérkezésekor Biszku Béla, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, dr. Münnich Ferenc, Ronai Sándor, Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Szilágyi

Dezső, az MSZMP Központi Bizottsága külügyi osztályának vezetője, valamint az MSZMP Központi Bizottságának több tagja fogadta. Jelen voltak a fogadáson V. V. Asztafjev ideiglenes ügyvivő vezetésével a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tagjai. (MTI)

436 új belépő

— KÉT ÚJ SZÖVEI KEZET

Mint már számot adtunk róla, nemrégiben Nyírmártonfalván új termelőszövetkezet alakult. A napokban a nyírségi részekről újabb jelentés érkezett: Nyírcsádon Dózsa néven 10 családdal 200 hold földön szövetkezet alakult. Az alakulás óta még mindössze pár nap telt el, a végleges vezetőséget sem választották meg még az új szövetkezetben, s máris új belépők jelentkeztek. Három középparaszttal kérte felvételét, köztük Terdik Mihály 15 holdas középparaszttal.

A szövetkezeti mozgalomban az elmúlt hónapban újabb fejlődést értünk el. Januárban — Debrecen és Beleszámítva — Hajdú-Bihar megye termelőszövetkezeteibe 436 dolgozó paraszttal lépett be, több mint 1700 hold földdel, melyből közel 600 hold a szántó.

Jól halad a gépjávitás a megye gépállomásain

Hajdú-Bihar megye gépállomásain jó ütemben halad a gépjávitás. A megye gépállomásai 1958. évi gépjávitási tervüket teljesítették, s közü-

lük 8 gépállomás igen kiváló munkát végzett. A gépjávitás azonban az újév kezdetével is jó ütemben halad, folyamatosan javítják a gépeket.

Mint ahogy a gépállomási igazgatóság mondották február 28-ig minden gép ki lesz javítva a tavaszi munkák megkezdésére. Pedig

nehézségek is mutatkoznak az alkatrész ellátásban. Az ekepersely beszerzése például egyik legnagyobb gond,

pedig a gépállomások szerint ezt az alkatrészt lehet kapni, csupán a központi Anyagellátó Vállalat hibája, hogy az ekeperselyeket nem jól osztották el, s a megyének kevés jutott belőle.

Az import gépek javításánál is mutatkoznak anyaghiányból eredő nehézségek, de az igazgatóság már ígéretet kapott a Földművelésügyi Minisztériumtól, hogy február közepéig tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak. Január folyamán máskülönben a megye gépállomásai elvégezték 85 fő és 86 traktor folyó javítását, tehát

egy hónap alatt több mint 170 traktort javítottak ki,

ezenkívül 279 ekét, 113 tárcsát, 25 kultivatort, 69 vetőgépet, 22 aratógépet, 16 kombájt, 88 cséplőgépet, és 11 kazalrakót. Február végéig átalakítják szovjet módszerű drótvédelmekre azt a 85 kukorica négyzetvető gépet is, amellyel most a gépállomások rendelkeznek.

A gépjávitásokon tehát nem múlik a tavaszi munka megkezdése.

A szerelők a legtöbb gépjávitáson kiváló munkát végeznek, s emellett nagy tákarékosági mozgalom is folyik mind az anyaggal, mind az idővel. Az elmúlt évben például a tervezett javítási munkabéreknél több mint 510 ezer forint megtakarítást értek el.

SZÉLESKÖRŰ VETŐBURGONYA-AKCIÓ INDUL

A múlt évi jó burgonyatermes lehetősége tette, hogy a hazai szükséglet teljes kielégítése mellett jelentős mennyiségű étkezési burgonyát exportáljunk.

Tél a Hortobágyon

Készülnek az idegenforgalomra

Az idegenforgalomnak erre az évre várható további emelkedése a Hortobágy viszonylatában is jelentősen érezhető fogja hatását. A várható nagy látogatottságra tekintettel illetékesek gondoskodni kívánnak arról, hogy a vendégek minél mélyebb benyomásokkal távozzanak a Hortobágyról. Többek között lehetővé teszik, a híres hortobágyi ötösfogat kibérlését eredeti számszámokkal és sallangokkal. Ezenkívül 4 és kettes fogatok is bérelhetőek lesznek a Hortobágy különböző részeinek felkeresésére. Akik hortobágyi viseletben akarják magukat fényképen megörökíttetni, azok cifraszűrt, csikóskalapot és különböző pástortípusokat is bérelhetnek.

A hortobágyi kilenclyukú hid

Moszkvai lapok közzétették a 7 éves terv ellenőrző számait

Moszkva (TASZSZ) A Pravda és az Izvesztija vasárnapi száma 8 újságdal terjedelmében közölte a Szovjetunió népgazdasági fejlesztésének 1959-1965 évekre kidolgozott ellenőrző számait, amelyeket február 5-i ülésén egyhangúlag jóváhagyott az SZKP XXI. kongresszusa. A hetéves terv előirányzatait

tartalmazó okmány, néhány vonásban eltér Nyikita Hruscsov kongresszusi beszámolójának, a múlt évben nyilvánosságra hozott téziseitől. A módosításokat az tette lehetővé, hogy tekintetbe vették az 1958. évi népgazdasági terv teljesítésének adatait, amelyek a vártnál kedvezőbbek voltak.

Fock Jenő nyilatkozata a Moszkovszkaja Pravdában

Moszkva (MTI) A moszkvai lapok az SZKP XXI. kongresszusán részt vett külföldi személyiségek nyilatkozatait közlik a kongresszus jelentőségéről.

Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja a Moszkovszkaja Pravda című lapban rámutat, hogy a hetéves terv végrehajtásával a

szovjet nép óriási lépést tesz a kommunizmus építésének útján. Örömmel jegyezhetjük meg, hogy ez a terv a mi terünk, a magyarok, koreaiak, bolgárok és mindazon népek terve, amelyek a szocializmus táborának tagjaként építik a szocializmust, kölcsönösen segítik egymást.

FELELNEK AZ ÜZEMEK: Hogyan sikerült az új esztendő első hónapja?

Ezzel a kérdéssel kerestünk fel néhány üzemet. A választások általában kielégítőek. Január még nem sikerült általában száz százalékosra. Különösen most, amikor valósággal új utakat kellett keresni és elhelyezési területeket is szerezni kellett a termékeknek. Ami viszont a negyedév hátralevő két hónapját illeti: mindenütt bizakodnak.

RUHAGYAR

A Debreceni Ruhagyárban merész kezdeményezést választanak meg: a kiváló védjegyes, elsőosztályú munkák gyártását. Nem is törekednek itt a mennyiségi terv teljesítésére. A havi export terv így is szép eredménnyel zárult, 100,1 százalékkal. A belkereskedelemben készített termékeknek 105 százalékos tervteljesítést értek el. — A minőségnek van nagy ugrás, ennek örülünk legjobban — mondják a munkások és a vezetők egyaránt. Ezt az ugrást jól mutatja a divatáru külkereskedelmi vállalat több, komoly elismerése.

DEBRECENI SÜTŐIPARI V.

Teljesítette tervét a múlt hónapban a debreceni Sütőipari Vállalat is. Kenyérből Összesen 11 945 mázsa kenyeret sütöttek. Sütőipari részlegeik lemaradtak s ennek fő oka az, hogy emelték a tervet. Így is tömegtelen mennyiséget szállítottak ki a boltoknak; 1 millió 327 ezer darabot. Változatlanul élénk a kereslet a száraztésztára iránt, úgy, hogy 110 százalékosra teljesítette tervét a vállalat. Január újdonságot is hozott, a Rákóczi utcai kisüzemben megkezdtek a finom foszlós kalács készítését. Ez az igen ízletes, félfélős sütemény cukorral, tejjel, vajjal készül és tápdús eledel.

KELET-HAJDÚ MEGYEI SÜTŐIPARI V.

Nem dicsekszik jó teljesítéssel a Kelet-Hajdú megyei Sütőipari Vállalat, jóllehet igen nagy a terület. Hozzá tartozik Derecske, Pocsaj, Vámpércs, Nyírcsád, Nyíradony, Hajdúsámson, Hajdúhadház és Nagyléta. Minden nagyobb községben ott a pékségük is, de a kenyér nem fogy. Egyrészt, mert a parasz- tok ellátottsága igen jó. En-

nek csak örülhetünk. A másik baj az, hogy kevés az olyan parasztember, aki igénybe venné a cserekenyeret.

Sütőipari tervüket 98 százalékosra teljesítették. Az igények sokkal nagyobbak volnának, ám az a hiba, hogy a földművelőszövetkezetek nem szívesen veszik át a Sütőipari terv sütőipari tervét. Az fűszerek vezetői prémiumot kapnak saját sütőipari tervük teljesítéséért, a pogácsa és sajtosrúd — után. Nyilván, hogy ezt árusítják. Pedig ösztönözni szólna, az olajos halhoz vagy a kolbászhoz nem pogácsát kíván a vendég. — A Kelet-Hajdú megyei Sütőipari Vállalat már tiltakozott az ilyen gyakorlat ellen, ám ez nem sokat ért. Most úgy segítenek magukon, hogy a vásárokon saját sajtot állítanak fel, úgy árulnak. El is fogy a sütemény, de mindig a piacokra, vásároknak járni — szállva el fényűző lenne a vállalat részéről. Reméljük, csak változik majd a helyzet.

TISZANTÚLI ROSTKÉSZÍTŐ V.

A Tiszántúli Rostkésztő Vállalat telepein jól halad a munka. Komádiban, Dobai-pusztán és Tukan tekintélyes mennyiségű kenderrostot készítenek januárban is. A vállalat rendelkezik az országban a legnagyobb matracgyárral. Évente 200 ezer darab matrac a terv. Emellett folyamatosan gyártják a bútorlemez, ami pozortjából, a kenderrost hulladékból készül. Tartós, hőálló bútor lehet gyártani az ilyen lemezből. Egyelőre a nagyhalászi telepen folyik a gyártás, de már hozzákezdtek Komádiban egy új bútorlemezgyár építéséhez. Az új üzemben évente 4000 köbméter lemezt gyártanak majd.

1 ÉVES a Járműjavító és a Ruhagyár TÁNCSCSOPTJÁ

Most egy éve, 1958 februárjában egyesült a Ruhagyár és a Járműjavító táncscsoportja. A kezdeményezés a Domb utcai lányok nevéhez fűződik, mert mondjuk csak meg ösztönöz, fiúk nélkül bizony ők se boldogultak. Tudniillik hiába volt terv, lelkesedés, tucatnyi jó elgondolás, hiányoztak a férfitáncosok, így bizony még a legszebb elgondolás is hajótörést szenvedett. Ma már mindez a tegnapi, a csoport már valósággal szárnyakat kapott. A fejlődés bizonyítja, hogy a fiatalok szinte minden negyedévben önálló műsorral lépnek fel.

A táncosok pillanatnyilag az egyéves évforduló tiszteletére rendezett bemutatóra készülnek. Szorgalmasan tanulják a páros és a cigánytáncot, az ősi motívumokra felépített népi játékok, amelyek korográfiáját jórészt Fagyvas Árpád csoportvezető készítette. A bemutatóra február 21-én a Járműjavítóban kerül sor. A táncscsoport további tervében — mint Bartha Margit elvtársnőtől megtudtuk — több önálló fellépés, valamint kéthetes ro-

mániai turné szerepel. A meghívás már Debrecenben van, az utazás elsősorban a csoport felkészültségétől és művészi színvonalától függ.

Figyelemre méltó, hogy a két územ fiataljai már az utánépítésről is gondoskodnak. A Ruhagyárban egy újabb táncscsoportot szerveztek, amelyek betanítása máris megkezdődött.

Ülést tartott a megyei képviselőcsoport

A Hajdú-Bihar megyei képviselő csoport Gódor Ferenc elvtárs képviselő elnöklétével, hétfőn ülést tartott a megyei tanács épületében. Az ülés első napirendi pontjaként a megye képviselői az országgyűlés állandó bizottságaiban végzendő munkával kapcsolatban hoztak különböző határozatokat.

Második napirendi pontként a képviselő csoport I. félévi munkaterv vázlatát vitatta

meg és fogadta el, ami három fő pontból áll: 1. Folyamatos, állandó jellegű feladatokból, 2. megyei problémákból, 3. a lakosság különböző rétegei által felvetett problémákból. A minden részletre kiterjedő munkaterv megvitatásán Reszegi Ferenc, dr. Tatár Kiss Lajos, Tuqyi István, dr. Bogárné Rezső és Kiss János, a képviselő csoport tagjai szö-

ga-Kongó követel- nek kin- élők

adult. A főgő nép e lépett. követel- fegyve- ő expe- nördeték, esul ra- állandóan erösen, lehessen. harcban. óból, hol élenkülö veként a jobb jó-

l 75-ször bb lánc- sorában. ata zaj- ország- végződik, alá Nyi- I. kong- végleg

ftt az beriség atalmas tartotta vel kápt- tal, me- előre, ermélés, alkoto

eszélhe- kibon- eni és gyáriól nutatást gy az csodál- yomuk- l. Öröm- mertette, tta fel. resszusi lefolyt a világ

január negy- k kez- ó volt. jelen- elyezve políti- javára szerző- it pol- ketté- a mel- Szov- zdemé-

lág. A béke a nem, reinek állapot elaján- békés, mény- p. Re- több B. L.

Dulles befejezte megbeszéléseit Adenauerrel és hazautazott

Bonn (MTI) Az AP jelentése szerint Dulles amerikai külügyminiszter vasárnap délután Adenauer nyugatnémet kancellárral csaknem három óra hosszat tárgyalt. Egy amerikai szövevény közlése szerint a két politikus a „különféle elgondolások sokaságát” ismertette meg egymással.

A Reuter jelentése szerint Dulles és Adenauer még szombaton tárgyalt annak lehetőségéről, hogy a német kérdésről és az európai biztonság problémájáról négyhatalmi tanácskozásokat tartanak a Szovjetunió részvételével. Egy amerikai szövevény szombati megbeszélésekről szólva kijelentette, a két államférfi egyetért abban, hogy a négyhatalmi értekezletet májusig meg kell tartani.

Dulles vasárnap délután Bonnban repülőgépen hazautazott Washingtonba.

Elutazása előtt a repülőtéren megjelent újságíróknak egyebek között a következőket mondta:

„A kancellárral a külügyminiszterrel és a német szövetségi kormány tagjaival folytatott megbeszéléseim igen kielégítőek voltak. Ezek a megbeszélések véleményem szerint az előttünk álló problémák felfogásának és terveknek hasonlólag mutatták meg, főként a berlini kérdésben.”

Az AP Dulles repülőtéren nyilatkozatát kommentálva kiemeli, hogy az Egyesült Államok külügyminisztere a felfogásoknak és terveknek csupán „hátsószóval”, nem pedig „azomosságával” beszélt, ami arra vall, hogy még megoldatlan ellentétek vannak.

A német szövetségi kormány szövevénye összegezte az Adenauer-Dulles tanácskozásokat, kijelentette, hogy azokat „a kölcsönös engedmények” jegyében tartották. A szövevény szerint a nyugati megállapodást abban, hogy március közepén, a Kelet-Nyugat-értekezlet előtt előkészítő értekezletet tartanak.

Dulles hazakerkezett Washingtonba

Washington (MTI) Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere hétfőn GMT 13 órakor az amerikai légihaderő egy gépén hazakerkezett európai útjáról.

Megérkezése után a repülőtéren adott nyilatkozatában az újságíróknak hangsúlyozta a nyugati álláspont „egységességét és szilárdságát” Berlin kérdésében. Kijelentette, hogy a nyugati szövetségesek hajlandók megbeszélést folytatni a Szovjetunióval Berlin kérdéséről, a német újraegyesítésről és az európai biztonságról. Elmondotta, hogy a nyugati szövetséges fővárosokban folytatott tárgyalásain megbeszéltek a négy nagyhatalom külügyminisztereire esetleges tanácskozásának kilátásait. E tanácskozásokon a német kérdéssel összefüggő problémákat vitatnak meg.

Az Izvesztija Dulles nyugat-európai útjáról

Moszkva (TASZSZ) Az Izvesztija vasárnapi számában kommentálja Dulles londoni, párizsi és bonni látogatását, amelynek az a célja, hogy „rendbészdeje” a NATO tagállamok „egységét” a berlini kérdésben. Azok a békés javaslatok, amelyek Hruscov az SZKP XXI. kongresszusán a német kérdésre vonatkozóan ismertették, valamint a Szovjetunió figyelemztetése — írja a lap — fokozták Nyugat-Európában az elégedetlenséget az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és az NSZK politikájával szemben.

Míg London, Párizs és Bonn hivatalos körében „megértés” találnak Dulles tervei, addig a nyugati hatalmak fővárosának befolyásos körében komoly az ellenállás, nem is beszélve a nyugat-európai országok közvéleményéről. Még

az amerikai üzleti körök képviselői között és az Egyesült Államok kongresszusában is erősödik az a követelés, hogy vessenek véget Dulles „befagyasztott és negatív” álláspontjának a berlini kérdésben és tanúsítsanak több hajlandóságot a szovjet javaslatok iránt. Ezt természetesen

Ülést tartott Washingtonban a nyugati munkacsoport

Washington (MTI) A Reuter jelenti, hogy hétfőn az amerikai külügyminisztériumban ülést tartott a Nagy-Britannia, Franciaország, az Egyesült Államok és Nyugat-Németország képviselőiből álló munkacsoport, amely kidolgozta a német békeszerződésről szóló legutóbbi szovjet

nem az európai békeszerető országok iránti rokonszenvből tessék, hanem azért, mert az Egyesült Államok elszigetelődésétől tartanak. Mind általánosabb lesz a világszerte az a követelés, hogy legyen vége a hidegháborúnak és ne folytassák a veszélyes játékok a népek sorsával. (MTI).

Szakadás az Olasz Szocialista Demokrata Pártban

Róma (TASZSZ) Az Olasz Szocialista Demokrata Párt különböző irányzatai között folyó harc végül is a párt kettészakadásához vezetett. A párt balszárnyának vezetői vasárnap országos értekezletre gyűltek össze Rómában s elhatározták, kilépnék a pártból, és megalakítják a „szocialista kezdeményezés egyetemes mozgalma”-t. A párt központi bizottságának 61 tagja közül 22 a szakadárokhöz tartozik. A szocialista demokrata parlamenti képviselők száma 22-ről 17-re apad. Elszakadt az Olasz Szocialista Demokrata Párttól és csatlakozott a

szocialista kezdeményezés egyetemes mozgalomhoz a Szocialista Demokrata Ifjúsági Országos Szövetsége is. Matteo Matteotti, a szakadár csoport egyik vezetője úgy nyilatkozott, hogy a balszárny az egyedüli lehetséges utat választotta, hogy megmentsse Olaszországot a gaulle-izmustól. „A szocialista demokrata balszárny azért hagyta el a pártot, hogy világosan megmutassa, nem lehet feléleszteni a centralista kormányzás egyetlen formáját sem, mert ez álcázza a pángást, és a kereszténydemokraták egységének hiányosságait.”

Új szélsőjobbaldali párt alakult Franciaországban

Párizs (MTI) Vasárnap ért véget Párizsban egy új szélsőjobbaldali párt, a Francia Nacionalista Párt alakuló kongresszusa. A párt — mint határozata kimondja — „ellessége a köztársaságnak, legyen az negyedik vagy ötödik, mert a köztársaság képtelen megoldani a nemzet érdekeit” szerint az ország nagy problémáit: A köztársaság Franciaországban túlhaladott államforma. Az új szélsőjobbaldali párt követeli a kommunista párt betiltását, Franciaország jövődó külpolitikáját pedig a legvadabb szovjetellenesség jegyében határozza meg.

(46) Fordította: GALSAL PONGRAC

Ezen az úton nem fenyegette veszély: a gyarmatosítók éjszaka elkerültek a dzsungel, vadállat pedig sokkal kevesebb akad és jóval ártalmatlanabb, mint egyesek hinnék. Csak a távolság leküzdése esett nehezére; a legközelebbi partizán őrhelyig több, mint nyolc kilométert kellett gyalogolni.

Sajnos, az idősebb Csen már nem volt jó távgyalogló! S mire a felrobbantott hídkozt ért, úgy kimerült, hogy elbukott és sokáig nem kapott levegőt. De végül is összedobta erejét, s a bokorba kapaszkodva sikerült felmászni a meredek hegyre.

Ott, a szakadék szélén állt a falat — ezen a közismert tájékozódási ponton — megállt és halakn fűttengett.

Mire a bozótól megjött a visszhang: egy éjjeli fecske csivogása. Aztán valamiképpen fény is felpislik. És Csen néhány másodperc múlva már a fia mellett, egy ágyú tövében találta magát.

A két Csen hetek óta nem látta egymást. Most, a találkozás örömeiben mégiscsak néhány izgatott tónomdatot válthattak. Hosszabb beszélgetésre nem jutott idő: az idősebb Csen rosszul számított, rádión már nem lehetett értesíteni a partizánocsoportot, s legközelebb csak reggel hatkor kaphattak volna összeköttetést.

— Na, fiám — mondta Csen, majd felállt és gumizsákját az övéhez hurkolta — én elmegyek.

— Hová mégy?... A partizán-

központba?! — meredt rá az ifjabb Csen. — Oda még futólépesben is legkevesebb öt óra az út... De várj csak!

Nemrég valamennyi őrszem kapott egy-egy motorkekrépt. Azzal a kikötéssel, hogy csak rendkívüli esetekben használhatja. Hát ha van renkvüli eset, úgy ez az!

Csak sajnos, az ifjabb Csen még nem tanult meg vezetni. Ahhoz egyedül az őparancsnok — az ágyú jelenlegi parancsnoka — értett. De ő nem hagyhatta el a posztját. Most mégis meg kellett szegnie a katonai fegyelmet, hogy Csen jelentése idejében a központba jusson.

— Csak vigyázz, nagyon vigyázz — mondta a parancsnok az ifjabb Csennek —, el ne aludj! Légy éber!

A motort elővonszolták rejtékhelyéről, megvizsgálták a gumikat, megtörtölték a benzintartályt és aztán — rajta! A motor berregése belehasított az áthatolhatatlan dzsungel éjjeli hangzavarába.

A „rimba”, amely Mihail Limart úgy megjegyezte, korántsem volt olyan lakatlan, mint amilyennek látszott. Az utóbbi tíztíz évben, amióta a japán, majd az angol megszállók elleni harc tart, egyre több földterület szakítottak ki a dzsungelből. A partizánok és a gyérszámú lakosság eleinte ebbe nyúl — az önművelést tengerébe nedéket — parcellákot találtak meg. Majd később, amikor Malájföld egész népe hadrakelt, s a partizán csapatok a népi felszaba-

Egy hónap alatt 90 új tsz-lag

Munkához látott a tsz fejlesztési bizottság Nagyhegyesen

Megoldódott a legelő problémái — ezzel fogad a nagyhegyesi tanács elnöke, Györfi János elvtárs. Akik nem tudják, hogy milyen hosszú idő óta folyik a vita a legelő körül Nagyhegyesen, azok nem is tudják elgondolni, miért olyan nagy dolog ez. Lehetetlen helyzetben voltak ugyanis a nagyhegyesiek. Megalakult a község, hatalmas tanyavilág van körülötte, csak éppen legelőre nem gondolt senki. Termelőszövetkezetek, egyéni legelő gazdák parasztoi állatai legelő nélkül maradtak.

Irogattak fűhöz, fához, míg végül megoldódott a probléma. Kapott a község 100 hold szántót a község állami tartalék földjéből, ebből 73 holdat füvesíteni kell. Tavasszal el is végzik ezt a munkát, mely körülbelül 8 ezer forintba kerül, s a lakosság — annak öröme, hogy végre legelőt kaptak — szívesen vállalta, hogy ennek az összegnek 70-80 százalékát maguk adják össze.

— Mi újság van ezenkívül? — kérdezzük a tanács elnökét, aki évek hosszú sora óta igazgatja ennek az új községnek ügyes-bajos dolgait.

Különösebb nincs... Hacsak... s elkezd sorolni azokat a mindennapi murkák, ből eredő dolgokat, melyek a

községben történnek. Hogy az újságíró érdemesnek tartja-e megírni, vagy nem: az már az ő dolga.

A napokban egy bizottság alakult a községben 18 taggal. Termelőszövetkezeti fejlesztési bizottság, mely első ülésén elkészítette éves tervét, elosztották maguk között a feladatokat. A bizottság célja: mint a neve is mutatja — a szövetkezet fejlesztése érdekében kihasználni minden lehetőséget.

Mert lehetőség van bőven. Nagyon sok egyéni legelő gazdó paraszt van Nagyhegyesen, aki már nem idegenkedik a szövetkezes gondolatától. Hiszen előttük van a jó példa, van már nem is egy szövetkezet a községben, egyik tsz-ben pedig most van a forrongás, új vezetőséget választanak, mezőgazdasági szakembert akarnak. A jobb gazdálkodásra való törekvés magyarázata, hogy egy hónap alatt mintegy 90 egyéni legelő gazdó paraszt kérte felvételét a tsz-ekbe. A szántóterület 52 százaléka már a szövetkezetek és szövetkezeti csoportok birtokában van.

Gyarapodik, fejlődik a község. Új házak épülnek, van már bolt a faluban, van orvosi, van szülésznő. Ha a pi-

ros cserepek, friss vakolások nem árukodnának, azt hihetné az ember, hogy régi település ez már. A tanácsra pontosan bejegyzik: ki hol épített házat, eddig 140 új porta van nyilvántartva. Az elmúlt évben pedig 62 ember igényelt házhelyet, a környező tanyákról szeretnének beköltözni. A községben, nagyobb a lehetőség a szórakozásra, művelődésre.

Nagyhegyes községfejlesztési terve is figyelemre méltó. A községfejlesztési hozzájárulásra 20 százalékot szavaztak meg a község lakói, ez több mint 600 000 forint, és sok ezer forintot tesz ki az a társadalmi munka, amivel a falu lakosai hozzá akarnak járulni a falu szépségéhez. Törpe vízművet — vagy legalábbis ehhez hasonlókat szeretnének. Az artézi kút vizét egy törönyba vezetnék, ahonnan csövekben keresztül jutna el a falu három különböző részébe, ahol csapos kutak adnák a vizet.

Ez a munka „csak” 110 000 forintba kerülne, mert a csövek lefektetését, az árkok kiásását a falu lakói társadalmi munkában vállalták. Az egészségház építésére 170 ezer forintot, a fűtési kövesút bitumennel való behúzására 240 ezer forintot fordítanak. Okosan akarnak gazdálkodni minden fillérrrel, hogy a község lakói elégedettek legyenek.

Györfi elvtárs a tervek el-sorolása után ismét a szövetkezetekre fordítja a beszéd fonalát. Hiszen ez most a legfontosabb probléma: szilárdítani a meglévőket, meggyőzni a kiválókat és új szövetkezeteket létrehozni. Nemrég még hét szövetkezet volt a községben. De belátták, hogyha nagyobb a földterület, jobban ki tudják használni a gépeket, a munka is könnyebben megy, olcsóbb is. Egyesült tehát két szövetkezet: a Petőfi és a Bocskai. Az Ifjú Gárda és az Új Hajnal Tsz tagja pedig most barátokká s gondolat-tal: egyesíteni kéne a két gazdaságot.

Igy forr, változik az élet Nagyhegyesen. Egyéniek feladják elvüket, a nagyüzemi gazdálkodást választják, a tsz-ek pedig egyre fejlődnek, egyre nagyobb eredményeket szeretnének elérni.

Habsburg Ottó visszakapta a császári vagyon egy részét

Bécs (MTI) A Volksstimme jelentése szerint a napokban átadták Habsburg Ottó jogi képviselőjének a Reichenau határában levő Wartholz kastélyt, a stájerországi Fejstritz kastélyt, valamint több kisebb földbirtokot. További „jövételi javaslatok” elintézése folyamatban van. Habsburg Ottó az egész lefoglalt családi vagyon visszaadását követeli. Ha erre valóban sor kerül, Ausztria leggazdagabb nagybirtokosainak egyike lesz.

Az annak idején elkobzott Habsburg-vagyonhoz 18 uradalom tartozik, összesen 30 000 hektáryi mező- és erdőgazdasági területtel, s ezekhez járul öt hatalmas bécsi bérház, néhány vadászkastély, Felső-Ausztriában és Stájerországban, valamint nagyértékű műkincsek egész sora. Habsburg Ottó visszaköveteli a Mürzsteg-i kastélyt is, amely jelenleg a köztársasági elnök nyári rezidenciája.

A Volksstimme erővel tiltakozik ellene, hogy míg a két világháború között csak nyomorúságos támogatásban részesülnek és a náciizmus áldozatai még mindig nem kapták meg a kormány-pártok által megígért anyagi jóvátételt, a törvények kijátszásával milliárdos értékeket juttatnak az amúgy is óriási vagyonnal rendelkező Habsburgoknak.

lépve felvetett. — Mondj, Dullah, mióta szakácskodsz te?... Czin li, elvtársak!

S bár ez a kínai néphadsereg harcosainak üdvözlési formája volt, mindannyian, köztük a maláj Dullah is ráfelelt:

— Czin li, Csen! — hiszen Malájföldön több kínai tartózkodott, mint bennszülött, s Ázsia más népeit is az idegen megszállókat legyűró nagyhatalom példája ösztönözte a felszabadító harcra.

— Új le, Csen — mondta a parancsnok — Megkaptad az utasításomat?

— Nem... — nézett rá nyugtalanul a másik. — Mikor küldtél? És mi volt benne?

— Tegnap reggel. S csak ennyit írtam: „Gyere”.

— Akkor nincs baj — nyugodott meg Csen. — Hanem én több semmit sem bízok a galambokra. Ti mindhárom jelentésemet megkaptátok?

— Igen.

— Ez itt a negyedik. Nagyon sürgős. Cseklou elvtárs küldi... — és Csen átnyújtotta a parancsnoknak a levelet.

Valamennyien néma kíváncsisággal néztek a kis papírt, a rövid, de tisztán olvasható sorokat. Mi-Ha-Lo rádiós ugyanis sok jót mesélt Cseklou mérnökről. Azt az eredményt pedig, hogy fényt derített Greenhouse titkára, nagyon megbecsülték a partizánok.

A parancsnok kétszer is elolvasta a levelet. Aztán hosszú töprengés után így szólt:

— Bajok vannak, barátaim. Cseklou elvtárs azt javasolja, hogy még ma éjjel indítsunk támadást Greenhouse ellen.

— Az lehetetlen! — mondta határozottan az egyik csapatparancsnok.

— Teljesen lehetetlen! — támogatta a másik.

A többiek halgattak. De látszott, hogy ők sem helyeslik Cseglou javaslatát: a pirkadatig hátralevő, néhány óra alatt még a csapatteket sem tudták felvonlatni.

— És neked, Csen, mi a véleményed?

Igen tart dolgoztak ki Hajdúszoboszló képzőművész kiállítását rendigek szerinti boszói képzőművész kerülné Kepes Agnes bemutatja le ugyanakkor a község él szakkör igent alkotásai, Az ifjúság kapcsolódik mozgalomba. székházban működik. Varruk, táncparkuk és bábszínház. A felnőttek szüket a munka városi és rus szorgalmi tisztántúli dalvárosi és penikus zenekörtel szorakozobozsolóiakaték, hogy a megye több hangversenyét. A tanács évfordulóján a hajdúszoboszló tes, s ugyanlődi háza lamint az egnekarok.

Az elmúlt szoboszlón 18 előadást tartott többet a ros körzetében mezőgazdász, dasági szakosdezésében, csagyedvényben körtart, időszerű problémákról. Hajdúszoboszló

Egy ma is irányít mutató munka

60 évvel ezelőtt fejezte be Lenin
A kapitalizmus fejlődése Oroszországban című művét

1899. február 11-én Lenin befejezte A kapitalizmus fejlődése Oroszországban című művét. A műve két utolsó fejezetét és a mellékleteket.

60 éve óriási kutatómunka eredményeként született meg ez a mű, amelynek jelentősége röviden abban áll, hogy egy kötetre szülő lenini tanokkal gyarapította a marxizmus könyvtárát.

Lenin eme alapvető munkájában foglaltatik az oroszországi kapitalizmus fejlődésének legfőbb, legteljesebb elemzése és a narodnyik nézetek helytelenségének kritikája.

Lenin a 19. sz. 90-es éveiben lépett a politikai harc színterére, amikor befejeződött az a folyamat, amely átmenetet képezett a monopóliumok előtti kapitalizmusból az imperializmushoz. Nyugatban a munkásmozgalmat a II. Internacionale „teoretikusai” irányították, akik dogmatikus álláspontot képviseltek és már akkor kimutatták a revizionizmushoz való elhajlásukat. Ebben az időben a nemzetközi forradalmi mozgalom centruma áthelyeződött Oroszországba, ahol érlelődött a forradalom és ahol megindult a harc a proletariátus pártjának megteremtéséért. A 90-es években Oroszországban a marxizmus gazdasági oldala került előtérbe, azaz a marx közgazdaságtan elméletének alkalmazása az oroszországi viszonyokra. Mivel magyarázható ez?

A XIX. sz. vége nagy fontosságú gazdasági, szociális események időszeke volt. 1861 után Oroszország a kapitalizmus fejlődésének útjára lépett. Rohamosan nőtt az üzemek, gyárak száma. Erős fejlődésnek indult a vasúti építkezés. Nőtt, erősödött a proletariátus, amely nagyüzemekben koncentráldott. Ezzel egyidejűleg fejlődött a kapitalizmus a mezőgazdaságban is. Hogy Oroszország mégis elmaradt ország azzal magyarázható, hogy rendkívül erősek a feudális maradványok. Ilyen történelmi körülmények között Oroszországban fontos feladat volt a marxizmusnak a munkásmozgalmal való egyesítése. E feladat megoldása elé jelentős akadály gördült: a narodnyikok. A narodnyikok Oroszország elmaradottsága és kispolgáriassága talaján nőtt ki. Elméletük „a halva született kapitalizmus” Oroszországban. Tagadják a kapitalizmus fejlődését Oroszországban, mondván: mivel nincs gyökere — nem lehet jövője sem, s ha van is, az csak véletlen jelenség. Szerintük az oroszországi kézműipar gazdasági rendszere nem képezhet talajt a kapitalizmus fejlődéséhez.

A marxisták és a narodnyikok közötti ideológiai harc középpontjában gazdasági kérdések áll: A kapitalizmus sorsa Oroszországban. Fejlel-e a kapitalizmus vagy pedig a „népi termelés” lesz uralkodó? Az orosz marxistáknak választ kellett adniuk erre a kérdésre. Így a narodnyikok elméleti szétválasztásának követelménye kívánata a marxizmus gazdasági oldalának előtérbe helyezését ebben az időszakban Oroszországban.

Lenin ebben a munkájában fejezte be a narodnyik elméletek végleges szétválasztását. Hatalmas tényanyag birtokában lépésről lépésre mutatja meg a parasztság rétegződését, az áru gazdaság és a belső piac létrejöttét, növekedését. Megmutatja, hogy a kézműipar gazdasági rendszere önmagában nem képviseli a „népi termelést”, mint ahogy azt a narodnyikok elképzelni törekedtek, hanem tipikus kispolgári rendszer, amely fejlődésben létrehozta — egyik oldalról: a tőkéséket — másik oldalról: a bémunkásokat.

Lenin ebben a munkájában az oroszországi belső piac fejlődésének vizsgálatát tűzte ki célul. Valójában a mű ennél tovább jutott. Kétoldalú feladatát oldott meg: döntő csapást mért a narodnyik néze-

tekre és politikai, gazdasági megalapozását adta a proletariátus forradalmi programjának, stratégiájának, taktikájának. Oroszország gazdasági szerkezetének elemzése előrelátóan azzal a céllal történt, hogy megalapozza az orosz proletariátus vezető szerepét a forradalomban és bebizonyítsa a munkás-paraszt szövetség szükségességét.

Lenin A kapitalizmus fejlődése Oroszországban c. művének elméleti jelentőségét a következőkben lehetne összefoglalni. Kimutatta, hogy a fejlődő kapitalizmus és a feudális maradványok közötti ellentmondás minden polgári forradalom gazdasági alapját képezi. Ezzel megalapozta polgári forradalom szükségességét, amely hivatva van a feudális maradványok megszüntetésére. Kimutatta, hogy a szocialista forradalom anyagi alapját a kapitalista gépi nagyipar, míg annak objektív feltételét a termelőerők és termelési viszonyok közötti ellentmondás képezi.

Aból kiindulva, hogy Oroszországban jelen voltak nemcsak a polgári demokratikus forradalom, hanem a szocialista forradalom feltételei is, Lenin bebizonyította, a polgári demokratikus forradalom szocialista forradalomba való átmenetének lehetőségét. Kimutatta, a munkásosztály vezetése alatt álló egész parasztszállal való szövetség szükségességének mély gazdasági alapját a burzsoa forradalomban. Megmutatta, hogy a forradalom éleire állva a proletariátus nem áll meg, hanem tovább megy a szocialista forradalom győzelméig, a szegény-parasztszállal való szoros szövetségben. Ez utóbbi állítás megindoklásaként Lenin kimutatta, a közönségszervezők kettős arculatát — dolgozó és tulajdonos — gazdasági alapját, melynek foga kettős szerepet tölt be, s éppen ezért nem lehet a munkásosztály hű szövetségese a szocialista forradalomban.

A kapitalizmus fejlődése Oroszországban c. mű, Marx közgazdasági tanának ragozó fejlődése, példamutató gyakorlati alkalmazása és érvényesítésének is. Ebben a művében Lenin továbbfej-

leszt a tőkés újratermelés elméletét: minden oldalán megalapozta a marxizmus álláspontját a termelési eszközök termelésének elsődleges növekedéséről a bővített újratermelés esetében; a tőkés értékesítés ellentmondásairól; a tőke szerves összetételének növekedéséről; a proletariátus elnyomó-odásáról; a túltermelési gazdasági válságok elkerülhetlenségéről. A marx politikai gazdaságtant különösen továbbfejlesztette annak a kérdésnek kifejtésében — miképpen keletkezik és fejlődik az orosz kapitalizmus a mezőgazdaságban. Ezen belül megállapította a kapitalizmus fejlődésének törvényszerű két útját a mezőgazdaságban.

Milyen jelentőséggel bír a mű napjainkban?

A marxista módszer gyakorlati alkalmazása az oroszországi viszonyokra példaként áll más országok számára is. Bár a mű a marxizmus oroszországi vonatkozásainak vizsgálatára van szentelve, mégis alapjában véve napjainkban is érvényes elméleti útmutatásokkal segítheti a gyarmati és félgymarmati országokat. Annál is inkább, mert ezek az országok bizonyos mértékben — fejlettebb tőkés viszonyok között — hasonló történelmi helyzetben vannak, mint a XIX. sz. régi Oroszország. Ezen országok nemzeti burzsoáziájának osztálytartalma nagyjából megközelíti az orosz narodnyikokéval. Maga Lenin is rámutatott arra, hogy a narodnyikizmus a nemzetközi revizionizmus egyik válfaja. Elméletük, hogy a forradalmak vezető erejét nem a proletariátus, hanem a parasztság képezi. Sőt a nemzeti burzsoázia vezetői tovább mennek a narodnyikoknál és egyenesen kijelentik, hogy ők a szocializmust építik, holott Lenin bebizonyította, hogy — így a polgári demokratikus forradalom, mint a szocialista forradalom vezető erejét csakis a munkásosztály, a proletariátus képviselheti.

Lenin munkája az orosz közgazdaságtudomány fejlődésében, új, marxista időszekeknél kezdete: egyáltalán kezdetét jelentette a marxista politikai gazdaságtan új, lenini szakaszának is. (Pető István)

Tanácsstagok és pedagógusok összejövása Nyirábrányban

A napokban a nyirábrányi községi tanács végrehajtó bizottsága ülést tartott, amelyen többek között foglalkoztak az iskolázottság kérdéseivel. Örömmel állapították meg, hogy a lemorzsolódás terén a helyzet az elmúlt esztendőhöz képest lényegesen javult. Az oka abban keresendő, hogy a szülői munkaközösség tagjai és a tanítók is felkeresik az iskoláztató tanácsulére minden nyirábrányi és budaörsi tanítót meghívva. Közösen beszélik meg az oktatással kapcsolatos feladatokat. Kimondták, hogy az iskolák felkészítésével a tanácsköztársaság 40. évfordulóján. Az iskolák felsőbb osztályainak tanulói már gyűjtik is az anyagot a hősök könyvéhez, felkeresve mindazokat, akik adatokat tudnak adni az 1919-es napokról.

Igen helyes határozatot hoztak, kimondva, hogy a legközelebbi tanácsülésre minden nyirábrányi és budaörsi tanítót meghívva. Közösen beszélik meg az oktatással kapcsolatos feladatokat. Kimondták, hogy az iskolák felkészítésével a tanácsköztársaság 40. évfordulóján. Az iskolák felsőbb osztályainak tanulói már gyűjtik is az anyagot a hősök könyvéhez, felkeresve mindazokat, akik adatokat tudnak adni az 1919-es napokról.

Nagyszerű Bartók-est a Kossuth Lajos Tudományegyetemen

Szombaton este nagyszerű Bartók-est rendezett a Kossuth Lajos Tudományegyetem kulturális bizottsága. Az ünnepség méltó kifejezője volt annak a tiszteletnek, amellyel az egyetem dolgozói, professzorai, hallgatói a nagy magyar zeneszerzőt és emellett a körülvéve. Ez az ünnepség ma már egyre megszövegezőbb kifejezést juttatja, hogy Bartók művésze, mind több és több megértéssel tájékozódik és műveinek túláradó szépsége és egyetemes emberisége utat talál a szívükhez. Az egyetemi Bartók-est az Örök barátaink sorozat második előadásaként került megrendezésre, és sikerében nagy része van Irinyi Károlynak, a Kossuth Lajos Tudományegyetem kulturális szervező tükörének. Az előadásban Gunda Béla professzor mondott megnyitó beszédet. Beköszöntőjében hangsúlyozta, Bartók művészetének jelentőségét, s beszélt

ÚJ KÖNYVEK

Gazdag könyvtármelével indul az idei év is. Aki belemegy a könyvtárba vásárlás céljából a legszebb magyar és külföldi művekben válogathat.

Nézünk talán néhányat a legújabbakból:

A szovjet könyv ünnepeinek egyik kiemelkedő alkotása: **Leonyid Andrejev: A hét akasztott ember története.** A rendkívül mély lélektani elemzéssel telített drámai feszültségű elbeszélések a forradalmak és háborúk légkörében vergődő, a jósaót kereső ember szenvedéseit, lelki vívódásait tárják az olvasó elé. Leonyid Andrejev lenyűgöző, érdekes írásból mélyesges humanizmus árad.

Lion Feuchtwanger: A hamis Néró. A nemrégiben elhunyt nagy német író ezt a könyvét nemsokkal a nácizmus uralomra jutása után írta meg. A történet elég az analógia felkeltéséhez. Nem nehéz a regény főszereplőjében, Terentius Néróban felismerni Hitler.

Günter Felkel: Mary Doman küldetése. A Német Demokratikus Köztársaságban most készül a regény hatodik kiadása. Günter Felkel az NDK-ban ismert író, akinek színdarabjai nagy sikert arattak. Regényében Mary Doman küldetésében az iráni olajért folyó imperialista élethálharcot mutatja be. Égő olajkutat, elsüllyesztett tankhajó, fellázított beduin törzsek

vad támadása az épülő olajvezeték ellen, a hírhedt arab légúti lázadás, bonyolult érdekszövetség és egyszerű ember sorsok, szép, önfeláldozó, könnyed és vergődő szerelemek — mind ebből formálódik a történet. Feszültsége egy pillanatra sem csökken, s végig lekötő az olvasó figyelmét.

Klasszikus jogszólv elbeszélések: A kötet, ma már klasszikusnak számító jogszólv író elbeszélést tartalmazza múlt század végéről és a huszadik század elejéről. Az elbeszélések témája rendkívül változatos. Evők a boszniai keleties kisvárosokba, másik eldugott szlavóniai falvakba, harmadik a dalmát tengerpart gyönyörű vidékre vezetik el az olvasót. Az elbeszélések szines képet adnak az ország múltbeli sokrétű életéről, a török uralom évszázadaitól kezdve egészen a monarchia idejéig.

Az olajárús és a kurtizán. A klasszikus kínai irodalom remekeiből kap izelítőt az olvasó ebben a történetben. A számunkra néha meghökkenítő sikamos, de mindig lebilincselő történetek hol az Ezerégyéjszaka, hol Boccaccio történetei emlékeztetnek bennünket. Aki a mesét szereti, az mesét talál bennük, aki pedig novellát, az sem csalódik. Serdülőknak nem ajánljuk.

Maria Dabrowska: Éleitek és nappalok. Az írónő a lengyel irodalom elő klasszikusa. Realista szemlélettel, tiszta szép stílusban megírt regénye az emberszeretet jevében fogant. Bogumil és Barbara és a Lászlólag oly kevésbé összeálló házaspár alakja körül kibontakozik az egész lengyel világ képe. Az ő világuk a falu, a föld, egyetlen perspektívájuk a kisváros, az elszegényedett földbirtokosok menedéke. Gyermekük azonban már kibőrtök eből a szűk körből. Lányuk bejárja Európát és bekapcsolódik a nagy társadalmi mozgalmak sodrába.

A magyar könyvek között igen szép és gazdag kiállításban jelent meg: **Véavári Lajos** nagy munkája: **Munkácsi Mihály élete és művésze.** A díszes, szép kiállítású könyvet 545 Munkácsi-kép teszi meg gazdagabba.

A Bajor Gizi emlékalbum is igen díszes és szép kiállításban jelent meg. A nagy magyar színésznő egész élete vonul végig a kortársak emlékein át. Dús és választékos a képanyaga. Gyönyörű felvételek díszítik. Bajor Gizinek eddig még soha nem látott képeit is megtalálhatjuk az emlékalbumban.

Szabó Magda: Mondják meg Zsófikának. A debreceni származású fiatal írónő már több nagyszerű regényt írt. Legutóbbi könyvében azt boncolja: milyennek látja egy gyermek a felnőttet? Milyennek látja a gyermeket a szülő, aki a világra hozta. Szabó Magda azt mondja könyvével: „Nagyon szeretek az arcom mögé tekinteni, azt ábrázolni, ami az emberekből nem látható. Zsófika regénye is ilyen „leleplezős” történet.”

Új rejtvénypályázat

1. Díj: 12 NAPOS INGYENES UTAZÁS A SZOVJETUNIOBA

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság és a Napló rejtvénypályázatot hirdeti a magyar-szovjet baráti hónap alkalmából. A rejtvénypályázat 1959. február 22-én indul és négy héti tart. Hetenként egy alkalommal tíz-tíz kérdés adunk fel, amelyre választ kérünk. A kérdések a Szovjetunió földrajzára, történelmére, gazdasági életére, kultúrájára stb. vonatkoznak. A feladatokat jelölve vagy teljes címmel eljuttatva a Napló szerkesztőségébe (Tóthfalusi tér 10.) kell beküldeni. A beérkezett feleleteket pontozzuk. A szabályos, hibátlan megfejtést két ponttal honoráljuk, míg a megközelítően jó választást egy pontot kap a pályázó. Az összes elérhető pontszám így 80. A legtöbb pontszámot elért pályázót díjazzuk.

I. díj: 12 napos ingyenes utazás a Szovjetunióba.
II. díj: Beutaló magyarországi útlevele.
III. díj: Egy fényképezőgép.
A három fő díjon kívül tíz pályázó között könyvjutalmat sorsolunk ki.

Favásár

Azt hiszem a nagy, értelmező szótárban és címszó alatt a következő olvashatók majd: „Favásár a mázsaház melletti kopasz térségen fagyos, hajnali órákban lebonnyoló adás-vételi ügylet, mely a kereskedelmi tevékenységek legösszetettebb formái közé tartozik. Sok pénzt, jó szípmotort és fejlett rafinériát igényel.”

Az ember szédeleg a fával megrakott szekerek között, egyelőre csak fülel, szimatol és kalkulál. Végül megkérdi az egyik atyafit, akinek aprított fa püposodák a szekérében.

— Mire mondja?
— Háromötven — feleli az rebbenéstelen szemmel és határtalan nyugalommal, szinte csak úgy felvállról, mint akinek nem sürgős és biztos a dolgaiban, hogy a portékája mindenképpen elkél.

— Mennyi lehet súlya?
— Nem mértem — rándít a vállán, szétcsapja a kabátja szárnyát s elhúzza a doznit.

— Három mázsa megvan?
— Olyanforma.
— Lemérhetnének... van itt mázsa is.

Fel sem néz, csak rázza a fejét s fagyos, butykos ujjával pedri a cigarettát, láthatóan az most a nagyobb gondja.

— Csak szemre adom! — jelenti ki megfellebbezhetlenül.

Az ember tehát körüljárja a szekeret, megtelint

felülről és alulról, elülről és hátulról, egyszóval: próbálja megszűlni a megnyitást. Ide aztán már érezni kell! Mert legfeljebb jó, száraz fa kellett magán, de ki az örög lát bele, hogy mi van alul, lehet, hogy csupa nyers és hulladék. Aztán a kifogások következnek, hogy sok benne a gyökér (imitt-amott tényleg kerül benne!), meg hogy kicsi a szekér, a készlet nem is tiszta akác, jóskán van benne bükk is. Mire a kucsmás ember csattanást kőp oldalt és felokosít, hogy az nem bükk, hanem tölgy, csak tavalyi vágás és hogy a gyökér a legjobb tűzifa a világon! a szekér meg csak látszatra kicsi, ugyan öblös az. Egyszóval: folyik az akku.

— Adok érte három! — mondom végül, mire a nagy kucsmá megrázkódot megint s azt mondja: — Kurtia!

Ekkor következik az ügylet legnehezebb része. Beigerek tiztel többet, ő meg leenged ugyan annyit. Újabb ócskárás és felidácsérés után megtoldjuk, megvesztjük újabb tizessel. És már majdnem találkozzunk közepén, amikor mindketten megmákosoljuk magunkat. Othagyom. Aztán visszamegyek. Nem enged. En sem. Ekkor

diadallítasan s úgy néz rám, mint egy elhettelen pondróra.

— Minek hagyta magát lebeszélni... — mondja s már indulnak is. Valaki megintéri a karomat. A nagy langaléta ember áll mögöttem.

— Asszisi jól járt vóna vele... — mondja vigasztalóan — ismerem én ezt az embert. Higgye el, csupa szemét van alul, csak a letejtéré rakott egy kis jót... de az enyém, az szin akác fenékig. Mire is mondtam az előbb... Na, odaadom magának háromhetven!

Leparolozunk a felülök én is a szekérre. Még örülök is már, hogy nem ugrottam be az imént. Ez más, ez tényleg szin akác. Embereim a lovak előtt babráll, amikor hátulról, csak úgy sügva, felszájjal megszólít egy másik szekeres ember.

— Mennyir adta...
Megmondom. Elhúzza a száját, megcsóválja a fejét.

— Eéh... kúma, az előbb még háromötvenre mondtá valakének.

— Bánja a fene!
— Meg osztán... csupa rossz fa annak a közepe... majd meglássam! En erre már nem adok semmit. Ez csak amolyan trigy beszéd, mert nem tölte vettem. Ott-hon úgyis kiderül, ha lerakodunk, hogy mi az igazság...
Hát kiderült. És nekí volt igaz.

Mert ilyen ez a favásár kérem... (tf)

Debrecen II. kerületében több mint 250 ipari tanuló sajátítja el a szakmát

A debreceni II. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén megtárgyalta — többek között — a kerület kisiparjának és kereskedelmének 1958. II. félévi helyzetét, valamint a társadalmi aktivitás és a területi munkáját. Az elhangzottak alapján kiderült, hogy a II. kerületben, az elmúlt esztendőben összesen 42 iparigazolványt adtak ki magán-személyek részére, amiből 32 képesítéshez nem kötött, jobbra fuvaros igazolvány volt. Ezekkel együtt a kerületben jelenleg 388 kisiparos dolgozik.

A lakosság igényeinek kielégítése szempontjából vizsgálva a kisiparosok elhelyezkedését, megállapítható, hogy zömük nagyrészt a város területén tevékenykedik. Ezért a külterületeken, különösen a cipész, asztalos, fodrász, férfi és női szabó szakmákban nem megfelelő a lakosság ellátottsága.

De még azok közül a kisiparosok közül is, akik történelmi külterületen dolgoznak, jelentkezik a központba való orientáció szándéka. Az ilyen törekvésekkel a II. kerületi

Tanács ipari és kereskedelmi csoportja — a lakosság érdekeinek szem előtt tartásával — szembeszáll.

A kisiparosok ellátása a központi gazdálkodás tárgyát képező cikkekben kielégítő.

csupán a kerékgyártó iparban jelentkeznek nehézségek a faáru ellátás terén. Ezzel szemben míg 1957-ben a fémhár fűrészfűrész az igényeket nem tudták kielégíteni, addig az elmúlt esztendőben a kiutalt mennyiséget sem vették teljes egészében igénybe az asztalosok.

Az ipari tanuló képzése általában megfelelő körülmények között történik, amit az is bizonyít, hogy kevés szerződés felborzításra került sor.

Jelenleg összesen több, mint 250 ipari tanuló foglalkoztatnak a II. kerületben.

Kisebbségi szabálytalanságoktól eltekintve megállapítható, hogy a kisiparosok nagy része eleget tesz a tanulószolgálatnak. vállalt kötelezettségeinek.

A kontárok elleni harc során az elmúlt hónapokban iparigazolvány nélküli ipari

tevékenység miatt az ipari és kereskedelmi csoport 3 személyt jelentett fel az igazgatási osztálynál. A kontárkodás ellenőrzését nagyban megkönnyítette, ha erre a célra külön ellenőrzőket állítanak be.

A kereskedelemben 1958 második felében, az áruellátást tekintve, különösebb probléma nem merült fel. Élelmiszerek, beleértve az alapvető élelmiszer-cikkeket is, a kerület lakosságának szükségletei biztosítva voltak. Hiány mindössze a nűs- és töltelék áruhelyeken választékban jelentkezett. Ruházásban az elmúlt fél évben nemcsak a készletek növekedtek, de jelentősen bővült a választék is. Szőnyeg, lakás-textilféléseken kívül hiánycikknek nincsen. Vegyes iparcikkekben szintén történt a választék és emelkedett a rendelkezésre álló mennyiség. A fogyasztói keresletet azonban ennek ellenére sem képes a kereskedelem lefedni, jóllehet ebben a cikkben is 60-70 százalékos termelés-emelkedés mutatkozik.

A magán-kiskereskedelem területén a külsőlegi vegyes kereskedők szerepe jelentős. Működésük az állami kereskedelem kiegészítője, bár áruellátásuk alapvető élelmiszer cikkekben nem kielégítő. Több esetben előfordult például, hogy a tanácsotok — a lakosság kívánásainak hangot adva — kérték palackozott bor, sör és hűsítőitalok árúcsökkentését. A kereskedelmi miniszter idevonatkozó rendelete értelmében nem teljesíthető. Zölkönök mutatkoznak a zöldség, gyümölcs, burgonya, hagyma árúcsökkentés terén is, mert a különböző rendeletek, árszabályok következtében a magánkiskereskedők ezeknek a cikkeknek értékesítésével kielégítően nem tudnak foglalkozni.

A II. kerület ipari és kereskedelmi állandó bizottságában 22 társadalmi aktívá neve szerepel. Közülük azonban, tevékenyen mindössze 8-an dolgoznak. A kapcsolat az aktívák, valamint az ipari és kereskedelmi csoport között jó.

A múlt esztendő utolsó felében a társadalmi munkások 80 esetben végeztek különböző ellenőrzéseket a kerületben,

amelyek eredményeit frásza rögzítve eljuttatták az illetékes szervekhez. Munkájuk igen jelentős a lakosság érdekeinek szempontjából is,

Divatbemutatót rendezett az Alföldi Nyomda

A napokban divatbemutatót rendezett az Alföldi Nyomda szakszervezeti bizottsága az Állami Aruházal karöltve az üzem kultúrtermében. A bemutatóra meghívták a Textilgyár és a Cipőgyár dolgozóit is. A tetszetős ruhákat, szoknyákat, blúzokat, kardigánokat, kabátokat, öltönyöket a nyomda fiataljai mutatták be, ők voltak a manekének. Többben úgy határoztak a bemutató után, hogy a tíz percen át „viselt” ruhát meg is veszik. A vételmél egyébként sem akadt hiba. Fizetés volt és a nyomda munkásainak elég szép a keresete.

A szakszervezeti bizottságot arra kérték a dolgozók, hogy ezután is rendezzenek üzemi divatbemutatót.

MOZAIK

KROKODILKÖNYVEKET AKART LÁTNI

a világ minden tájáról

A londoni állatkert egy fiatal látogatója könyvfakasztó bombát dobott a krokodilusok házába — hogy végre krokodilkönyveket lásson! A hullók egyáltalán nem zavarták magukat s persze egyetlen környt sem ejtettek — annál többet — a látogatók, akik hanyatt-homlok menekültek. A kíváncsi fiatalembert elvitték a rendőrök.

82 000 ÚJ JRI AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

Az amerikai kozmetikai szeszek 82 000 új orrot formáltak tavaly. A páciensek közül 60 000 nő volt. Vannak, akik már ötödöszer vagy hatodszor csináltattak maguknak új orrot, mert az előzőkkel nem voltak megelégedve. Amerikai professzorok kijelentették, hogy az orrműtétekkel „lelkismeretlen üzérkedés” folyik, ugyanis ilyen esetek 90 százalékában feleslegesen végzik a műtétet.

A BELGÁ A LEGNAGYOBB SÖRIVOK

Statistikai adatok tanúsága szerint a belgák a legnagyobb sörivók: évente lakosként átlag 121 liter sört isznak. A második helyet az ausztráliaiak foglalják el évi 105 literes átlaggal, a harmadikat az új-zélandiak 103 literrel. Csak ezután következnek a hagyományos sör-nemzetek: Csehszlovákia 100 literes és Nyugat-Németország 85 literes évi átlaggal.

ERZETELÉNITÉS A VAGHONIDON

Az angoloknak az állatokkal szemben tanúsított gyengédsége legutóbb egy miniszteri rendeletben jutott ismét kifejezésre. A földművelésügyi minisztérium úgy rendelkezett, hogy a vágóhídra irányított disznókat leolós

előtt érzeteléníteni kell. A rendeleteknek megfelelően a sertéseket széndioxid-dal érzetelénítik, ami egyáltalán nem árt a húsnak és így a disznók „fájdalommentesen” kerülnek a szigetlakók gyomrába.

VERNARANC ES ANILINFESTEK

Nemrég nyugatnémet újságíró küldöttség érkezett a szicíliai Cataniába, hogy tanulmányozza a vernarancs termesztését. Az újságírók nem akarnak pályát változtatni, csak a helyszíner, szerettek volna meggyőződni arról, hogy munkadójukat, egy nyugatnémet lap szerkesztőségét jogosan marasztalták-e el egy rágalmaszasi és üzletlenitási perben. A szóbanforgó lap egyik cikkében ugyanígy azt állította, hogy a leráni narancstermesztő övezetben anilinfestégek befecskendezésével hamisítják a vernarancsot. Az olasz kiviteli cég nem elégedett meg a sajtóper megnyerésével, hanem meghívta az újságírókat helyszíni szemlére is. Fő a reklám, kerül, amibe kerül!

HOGYAN KELJUNK AT FORGALMAS UTVONALAKON?

A világhíró Herbert Karajan karmestert újságírók megkérdezték, hogyan lehet Európa különböző fővárosaiban legbiztosabban átkelni a forgalmas utcákat? — Londonban kutyát kell vezetni porázon. Rómában egy szép nő oldalán biztos az átkelés. New Yorkban ülő bogóra és Bonnbán állandó magad — tábornoknak — hangzott a karmester válasza.

KÉTERTELMŰ KRITIKA

Bataille, a párizsi Vigopera énekese felkereste az egyik legismertebb párizsi kritikust, aki az összes színházak művészeivel busásan megfigyeltte a kedvező kritikát. Bataille arra kérte, foglalja-e ki vele jóindulatlan legközelebbi fellépése alkalmával, amikor új szerepben mutatkozik be. Sajnos, most még nem viszonyozhatja ezt kellőképpen — mondotta — de a következő hónapban jelentősebb összeggel jelentkezni majd a kritikusknál. Az megígérte, hogy számíthat rá. Az előadásról írt kritikában minden művészt megdicsért, Bataillet a végére hagyta, s ennyit írt róla: „Bataille sokat ígér. A jövő megmutatja majd, vajon betartja-e a hozzáfűzött reményeket”.

A CSODATEVŐ DÍVÁNY

Egy detroiti gyáros nagy propagandahadjáratot bejelentett, hogy piacra dobja a „csodatevő diványt”, amely azzal a nem mindennapi tulajdonsággal rendelkezik, hogy szinte percek alatt „kiszáll” minden fáradtság abból, aki végignyújtózik rajta. A szóbanforgó fekvőhely-újdonosság belsejében húzalok és állandóan mozgó rugók tömkelege rejtőzik, amelyek áram bekapcsolásával végigdöngönyözik, masszírozzák a pihenő ember hátát.

FÉRJ HELETT GYÍKOK ÖRÖKÖLNEK

Kellet asszony, a dél-afrikai Durbanban különös végrendelettel lepte meg férjét. Vagyonát hét gyíkokéjára hagyta, s csak ha valamelyik elpusztul, kaphatja meg az özvegy férj a vagyon hetedrészét. Szegény férj, meg sem bosszulhatja magát a gyíkokon: a durbanai állattani intézetben vannak gondos felügyelet alatt. Az intézet szakemberei szerint az állatok makkegészségesek és még tíz évig is vígan élhetnek.

„HASZNÁLATI UTASÍTÁS” CALLASHOZ

Amikor Maria Meneghini-Callas, a nagy énekesnő a közelmúltban washingtoni koncertjére utazott, menedzserre a következő „használati utasítást” adta az ottani színházigazgatónak:

1. Cadillac-kocsiban hozza el az énekesnőt a repülőtérre.
2. Hozzon magával két tucat sötétvörös, hosszúságú ruhát.
3. Meghajlassa nyújtása át a virágokat.
4. Csókoljon kezét a művésznőnek.
5. Kísérje Callas asszonyt a kocsijához, de haladjon mindig mögötte.
6. Kísérje el a hotelbe, de ne közelebb a sajtó képviselőivel a szálloda nevé.
7. Kísérje az énekesnőt a Cadillac-kocsin rózsáival együtt a színházba.
8. Aljon a színpad falak mögött, amíg énekel.
9. Készítsék az előadás után.
10. Másnap reggel küldjön rózsákat a hotelbe.
11. Ha mindent nem tartja be a legpontosabban, „lelki válság tör ki Callas asszonytól”.

DURENMATT BEMUTATO NYUGAT-NEMETORSZÁGBAN

Ebben az évben május 23-tól június 5-ig tartják Recklinghausenben a Ruhr ünnepi játékokat. Az ünnepi játékok alkalmából első ízben mutatják be Nyugat-Németországban Friedrich Dürrenmatt „V. Frank” című művét.

NEM EMÉSZTHETŐ A NYLON HARISNYA

Sandy, a három hónapos kutyabébi lenyelt egy pár nylon harisnyát. Nem is meglepő, hogy megfájdult a gyomra. Egy állatorvos megoperálta a falánk kutyust és kihalászta gyomrából a harisnyát.

Irene Pynier asszony, Sandy tulajdonosnője kijelentette: „Kétségem a harisnyát és ismét hordani fogom”.

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja Szerkesztő és kiadja a szerkesztő bizottság Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10. szám Telefon: 21-40 és 31-07 Kiadóhivatal: Vörös Hadsereg útja 16. Telefon: 30-01 Előfizetési díj: egy hóra 11 forint. Terjesztés: a Hajdú-Bihar megyei postahivatalok és fiókposták. Szabadság Lapnyomda, Debrecen, F. v.: Bazsó László

Tavaszi divatbemutatót rendez a Textilipari Vállalat

A Debrecen Városi Tanács Textilipari Vállalata 13-án, pénteken délután 5 órai kezdettel tartja meg tavaszi divatbemutatóját a Hungária étteremben. A bemutató iránt már eddig is igen nagy volt az érdeklődés, hiszen a város lakossága jól ismeri a vállalat modelljeit és szívesen felkeresi a vállalatot-megrendeléseivel. Most a legújabb tavaszikabátmodelleket, kosztümöket, kulikat és hétényolcados kosztümöket, szövet- és kiséstélyi ruhákat mutatják be.

A bemutatót ruhákat aztán a Csapó utcai modellházban árúsítják. Közlik mindjárt a fogyasztói árakat is.

A mintadarabokat úgy állította össze a vállalat, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítse s emellett ne „vágja” meg a férjek zsebét, ha vásárlásra kerül sor. Ezzel a vállalat modellházában arról már a férjek is meggyőződhetnek: olcsó s szép az akar adni a Textilipari.

Medgyessy szobrokat kér a Csokonai Színház

Mint ismeretes, Medgyessy Ferenc szobrászművész halála előtt Debrecennek adományozta 33 alkotását. Nemrég elkészültek e műremek tervrajza másolatai két példányban. A debreceni Csokonai Színház ezekből a másolatokból néhányat szeretne a színház épületében elhelyezni és ilyen irányú kérelemmel már az illetékesekhez fordult. A színház vezetőségének ter-

ve szerint a most folyó restaurálási munkák befejezése után Medgyessy Ferenc egyik alkotását a színház halljában helyeznék el, délszaki növények között. Másik két művét az első emeleten kívánják felállítani.

A Csokonai Színház külső belső restaurálása és korszerűsítése egyébként 1961 végre fejeződik be, 10 millió forintot költséggel.

Képek

a nádudvari Vörös Csillag Tsz-ből

Az elmúlt év országos tejtermelési versenyében a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet az 1000 holdon felüli termelőszövetkezetek között a nyolcadik helyezést érte el. A szövetkezetben több mint 600 szarvasmarha volt, s ebből 200 fejűschén. Képünkön a gazdaság egyik legkiválóbb tehene a Mancsi 122-es.

A nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezetben már most készülnek a tavaszra: javítják a szerszámok gépeket. A képen Bökönyi Mihály és Nagy Károly a szekerkerékre a ráfót fűrik rá.

Az év...
A termelő...

Kedden délelőtt...
A termelő...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...

Lehet...
A termelő...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...

Javul az állati...
Sokat javult...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...

A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...

A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...
A hároméves...